

Sygn. akt I ACa 782/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 lipca 2016 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSA Lidia Mazurkiewicz-Morgut

Sędziowie: SSA Adam Jewgraf (spr.)

SSA Ewa Głowacka Protokolant: Rokšana Krawczyk

po rozpoznaniu w dniu 13 lipca 2016 r. we Wrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa **(...)Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w K.**

przeciwko **U. M. (1)**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy

z dnia 7 października 2015 r. sygn. akt I C 82/15

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 5.400 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 07.10.2015 r. Sąd Okręgowy w Legnicy, uwzględniając w całości roszczenie powoda H. (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycji Zamkniętych w K., zasądził na jego rzecz od pozwanej U. M. (2) kwotę 101.367,28 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości zmiennej stopy procentowej kredytu lombardowego NBP, wynoszącej na dzień wniesienia pozwu 16 % w stosunku rocznym, liczonymi od kwoty 48 054,33 zł za okres od 22.09.2014 r. do dnia zapłaty, oraz kwotę 8.686 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Jak Sąd ustalił w dniu 18.08.2008 r. pozwana M. M. zawarła z (...) Bank S.A. z siedzibą we W. umowę pożyczki (zwaną „pożyczką powtórna”) nr (...), na mocy której bank udzielił jej pożyczki w kwocie 135.260,44 zł. Pozwana jednocześnie upoważniła bank do pomniejszenia ww. kwoty o kwotę całkowitego zadłużenia z tytułu wcześniej zawartej umowy nr (...), które na dzień 18 sierpnia 2008 r. wynosiło 114.983,37 zł. Oprocentowanie nominalne pożyczki nr (...) zostało ustanowione na 9% w stosunku rocznym, przy czym strony umowy ustaliły, że nie może ono przekraczać stopy odsetek maksymalnych, wynoszących czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP. Pozwana zobowiązała się do spłaty pożyczki w 60 ratach, płatnych według harmonogramu spłat, stanowiącego załącznik do umowy, zaś ostatnia rata wyrównawcza miała zostać zapłacona do dnia 16 sierpnia 2013 r. Strony umowy ustaliły ponadto, że oprocentowanie od zadłużenia przeterminowanego liczone będzie jako czterokrotność obowiązującej stopy kredytu lombardowego NBP, które w dniu zawarcia umowy wynosiło 30 % w stosunku rocznym. Uzgodniły również, iż w przypadku niewykonania przez pożyczkobiorczynię zobowiązań wynikających z umowy, będzie ona zobowiązana do ponoszenia

opłat za wysyłanie monitów, windykacyjne wizyty terenowe, wysłanie wypowiedzenia umowy pożyczki oraz opłaty administracyjne za pozyskanie danych, jak również kosztów sądowych i kosztów postępowań egzekucyjnych oraz innych kosztów powstałych w związku z niewykonaniem przez nią zobowiązań wynikający z umowy. Zgodnie z § 2 pkt 11 umowy, w przypadku zwłoki z zapłatą co najmniej dwóch pełnych rat za co najmniej dwa okresy płatności, bank miał prawo korespondencyjnie wezwać pożyczkobiorczynię do zapłaty zaległych rat, w terminie 7 dni od otrzymania wezwania, pod rygorem wypowiedzenia umowy pożyczki – w przypadku zaś, gdy pożyczkobiorczyni nie uregulowałaby zaległości w powyższym terminie, bank miał prawo wypowiedzieć umowę, z zachowaniem 30-dniowego okresu wypowiedzenia. W umowie zawarte zostało również oświadczenie M. M., że w zakresie roszczeń banku wynikających z umowy, poddaje się egzekucji w trybie określonym w art. 97 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe i upoważnia bank do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego do kwoty zadłużenia: 405.781,32 zł.

W związku z nieregulowaniem w terminie należności wynikających z zawartej umowy, (...) Bank S.A. wypowiedział umowę pożyczki nr (...).

W dniu 22 stycznia 2013 r., (...) Bank S.A. wystawił wobec pozwanej Bankowy Tytuł Egzekucyjny nr (...), stwierdzający obowiązek zapłaty kwoty 117.178,89 zł, natomiast postanowieniem z dnia 31 stycznia 2013 r., Sąd Rejonowy w Z. VI Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w J. nadał ww. (...) klauzulę wykonalności.

W oparciu o powyższy Bankowy Tytuł Egzekucyjny, zaopatrzony w klauzulę wykonalności, wszczęte zostało na wniosek (...) Bank S.A. postępowanie egzekucyjne przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w T., M. G..

W piśmie z dnia 15 maja 2013 r., skierowanym do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w T., pozwana wskazała, że w okresie od 29 stycznia 2013 r. dokonała dobrowolnych wpłat na rzecz (...) Bank S.A.

Postanowieniem z dnia 22 maja 2013 r., Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w T. uznał się niewłaściwym do dalszego prowadzenia sprawy i przekazał wniosek egzekucyjny wierzyciela wraz tytułem wykonawczym komornikowi właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania dłużniczki U. M. (1), tj. Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w Złotoryji, A. P. – który przejął sprawę do łącznego prowadzenia na podstawie art. 773¹ § 1 k.p.c.

W dniu 4 czerwca 2014 r. (...) Bank S.A. z siedzibą we W. zawarł z (...) Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym umowę przelewu, na mocy której sprzedał i scedował na ww. podmiot wszystkie wierzytelności wymienione w załączniku nr (...) do umowy, ze skutkiem od dnia 6 czerwca 2014 r. - w tym również wierzytelność wynikającą z umowy pożyczki nr (...).

Pismem z dnia 2 września 2014 r. (...) Bank S.A. poinformował pozwaną o fakcie zawarcia umowy sprzedaży wierzytelności, na mocy której wierzytelność z tytułu zaległości dotyczącej umowy pożyczki nr (...) została zbyta na rzecz (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w K., który będzie dochodził przedmiotowej wierzytelności jako nowy wierzyciel. Zawiadomił jednocześnie, iż nadal będzie zarządzać ww. wierzytelnością (w tym prowadzić działania windykacyjne, polubowne i prawne), ale nie w oparciu o status wierzyciela, lecz na mocy umowy o zarządzanie sekurytyzacyjnymi wierzytelnościami. Jednocześnie, oddzielnym pismem, zatytułowanym „Przedsądowe wezwanie do zapłaty”, działając w imieniu (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w K., (...) Bank S.A. wezwał pozwaną do zapłaty, w ciągu 7 dni od otrzymania pisma, kwoty 103.260,66 zł - na którą składały się: kapitał (48.054,33 zł), odsetki umowne (3.644,74 zł) i odsetki karne (51.561,59 zł) – pod rygorem dochodzenia zapłaty przedmiotowego zadłużenia na drodze postępowania sądowego.

W dniu 8 września 2014 r., (...) Bank S.A. z siedzibą we W. złożył do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Złotoryji wniosek o umorzenie postępowania egzekucyjnego w całości, w związku z cesją wierzytelności na rzecz (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w K. – w wyniku czego, postanowieniem z dnia 22 września 2014 r., komornik umorzył postępowanie egzekucyjne przeciwko pozwanej. Na ww. dzień 22 września 2014 r., zaległość spłaty należności wobec wierzyciela wynosiła łącznie 104.141,29 zł – na którą składały się następujące kwoty: należność główna (74.661,14 zł), odsetki zaległe (29.133,15 zł), koszty procesu (127

zł) oraz inne koszty (220 zł) – natomiast na dzień 31 października 2014 r. stan zadłużenia pozwanej wobec strony powodowej wynosił 102.072,95 zł.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd uznał, iż roszczenie strony powodowej znajduje podstawę w art. 720 § 1 k.p.c., a wysokość żądanej kwoty potwierdzają złożone przez stronę powodową dokumenty tj. umowa pożyczki, bankowy tytuł egzekucyjny z dnia 22 stycznia 2013 r. oraz wystawione przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Złotoryji zaświadczenie o dokonanych wpłatach, z którego wynika że na dzień 22 września 2014 r. łączna kwota zaległości w zapłacie zobowiązania przez dłużniczkę U. M. (2) wobec wierzyciela (...) Bank S.A. wynosiła 104.141,29 zł. Pozwana nie wykazała zaś w żaden sposób, aby po owej dacie dokonywała jakichkolwiek płatności, które mogłyby mieć wpływ na wysokość dochodzonego roszczenia.

W odpowiednim też stopniu strona powodowa wykonała przejście na nią uprawnienia pierwotnego wierzyciela, mających swe źródło w umowie pożyczki z 18 sierpnia 2008 r. Nabyła zatem wierzytelność w takim zakresie i stanie, w jakim znajdowała się ona w chwili dokonania przelewu wierzytelności (art. 509 k.c.).

Za niezasadny uznał Sąd podnoszony przez pozwaną zarzut przedawnienia roszczeń. Okolicznością bezsporną nie kwestionowaną przez strony, pozostawała że całość wierzytelności objętych pozwem stała się wymagalna w dnia 22 lutego 2011 r. (pозwana wskazała w sprzeciwie od nakazu zapłaty, że bank wypowiedział jej umowę pożyczki w dniu 17 stycznia 2011 r.). Zgodnie z art. 123 § 1 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem, powołanym do rozpoznania lub egzekwowania roszczeń przedsięwzięta w celu min. zaspokojenia roszczenia. Jak wynika z art. SR w Z. VI Zamiejscowego Wydziału Cywilnego z siedzibą w J. o sygn. VI Co 171/13, postanowieniem

z dnia 31 stycznia 2013 r. Sąd ten nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wystawionemu przez wierzyciela (...) Bank S.A. w dniu 22 stycznia 2013 r. przeciwko dłużniczce U. M. (1) co zgodnie z art. 123 § 1 k.c. przerwało trzyletni bieg terminu przedawnienia roszczenia dochodzonego pozwem.

Niezależnie od powyższego bieg terminu przedawnienia został również przerwany poprzez dokonanie przez pozwaną dobrowolnych wpłat, czyli przez tzw. niewłaściwe uznanie długu. Jak bowiem wynika z pisma z dnia 15 maja 2013 r, skierowanego do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w T., pozwana przyznała, że w okresie od 29 stycznia 2013 r. dokonał dobrowolnych wpłat na rzecz (...) Bank S.A. (na konto wierzyciela) w łącznej wysokości 12.000 zł (w ratach po 3.000 zł), ja również zadeklarowała, w przypadku zawieszenia postępowania egzekucyjnego, dobrowolne dokonywanie dalszych wpłat. Tym samym, na piśmie, pozwana dała wyraz świadomości ciążącego na niej zobowiązania, w wyniku czego nastąpiło w najmniej niewłaściwe uznanie długu przerywające, zgodnie z art. 123 § 1 pkt 2 k.c., bieg przedawnienia.

Odnosząc się do zarzutu pozwanej dotyczącego nieodliczenia przez (...) Bank S.A. składki ubezpieczeniowej od kwoty kredytu, a także zgłoszonych przez nią wątpliwości w zakresie rzeczywistej kwoty pożyczki oraz wysokości naliczonych odsetek Sąd stwierdził, iż pozwana nie wskazała które konkretnie kwoty kwestionuje, na jakie podstawie, jak również w żaden sposób nie wykazała prawdziwości swoich twierdzeń, choć na niej obowiązek ten spoczywał po myśli art. 6 k.c.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c.

Powyższy wyrok zaskarżyła apelacją pozwana zarzucając min.:

- naruszenie prawa materialnego a to art. 123 § 1 pkt 1 przez błędną wykładnię oraz przepisów o cesji wierzytelności i przyjęcie, że podmiotowi niebędącemu bankiem przysługują uprawnienia przeliczone w ustawie dla banku;

- naruszenie prawa procesowego tj. art. 231 k.p.c. przez błędne ustalenie stanu faktycznego skutkujące przyjęciem że stronie przysługuje roszczenie nieprzedawnione oraz art. 233 k.p.c. polegające na braku wszechstronnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego oraz dania wiary dowodom strony powodowej.

W oparciu o przywołane zarzuty pozwana wносиła o zmiany zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa i zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania.

W odpowiedzi na apelację strona powodowa wносиła o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna.

W przedstawionych w apelacji zarzutach, sformułowanych w sposób nieprecyzyjny i nieznajdujących pełnego rozwinięcia w uzasadnieniu złożonego środka zaskarżenia, apelująca w istocie zmierza do zanegowania prawidłowości zastosowania przez Sąd Okręgowy przepisów prawa materialnego tj. art. 123 k.c. oraz błędnego przyjęcia wykazania wysokości dochodzonego roszczenia.

Odnosząc się do pierwszej kwestii, w ślad za Sądem Okręgowym, wskazać należy, że zgodnie z utrwalonym poglądem judykatury (vide uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16.01.2004 r., III CZP 101/03) wnioski o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, jako czynność konieczna podjęta przed sądem związana z zaspokojeniem roszczenia, przerywa w świetle art. 123 § 1 pkt 1 k.c. bieg przedawnienia. W realiach rozpoznawanej sprawy roszczenie poprzednika prawnego strony powodowej (...) Banku S.A. z tytułu umowy pożyczki z dnia 18 sierpnia 2008 r., stało się wymagalne 22 lutego 2011 r., po uprzednim wypowiedzeniu umowy pożyczki w dniu 17 stycznia 2011 r. (co pozwana sama przyznała). Wobec złożenia przez (...) Bank S.A. wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wystawionemu w dniu 23 stycznia 2013 r. stwierdzającego obowiązek zapłaty kwoty 117.178,89 zł obejmującej należności z tytułu umowy pożyczki i nadania klauzuli przez Sąd Rejonowy w Z. VI Zamiejskowy Wydział Cywilny z siedzibą w J. w dniu 31 stycznia 2013 r. bieg terminu przedawnienia uległ przerwaniu i zgodnie z normą art. 124 § 1 k.c. rozpoczął biec na nowo. W chwili zatem zawierania umowy przelewu przez (...) Bank S.A. z siedzibą we W. ze stroną powodową, tj. 04 czerwca 2014r. przedmiotem przelewu była nieprzedawniona wierzytelność wynikająca z umowy pożyczki o nr (...). Rację ma przy tym Sąd Okręgowy wskazując w motywach zaskarżonego orzeczenia na błędne odczytanie przez skarżącą wyroku Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2014 r. II CSK 196/14, ponownie przywołanego przez pozwaną w apelacji. W orzeczeniu tym bowiem Sąd Najwyższy wyraził jedynie pogląd, że po umorzeniu postępowania egzekucyjnego przedawnienie mogłoby rozpocząć bieg na nowo (art. 124 k.c.) jedynie w tych samych granicach podmiotowych (wynikających z tytułu wykonawczego) a tym samym brak jest podstaw do twierdzenia, że skutek rozpoczęcia biegu przedawnienia na nowo po umorzeniu postępowania egzekucyjnego może się odnosić do sytuacji gdy uprawniony do wszczęcia egzekucji jest inny podmiot niż wymieniony w tytule wykonawczym. Wbrew stanowisku skarżącej nie zanegował jednakże Sąd Najwyższy wskazanego wyżej przyjętego powszechnie poglądu, o przerwaniu biegu przedawnienia poprzez złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, a więc czynności odmiennej od wniosku o wszczęcie egzekucji.

W tym miejscu przypomnieć należy, że zgodnie z unormowaniem zawartym art. 509 k.c. uprawnienia cesjonariusza są tożsame uprawnieniom cedenta. Skoro zatem przedmiotem umowy przelewu z dnia 04 czerwca 2014 r. była oznaczona wierzytelność wynikająca z umowy pożyczki nr (...), nieprzedawniona, to wnosząc pozew w dniu 01 października 2014 r. strona powodowa uczyniła to przed upływem 3 letniego okresu przedawnienia liczonego od stycznia 2013 r. (daty wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu).

Rację ma również Sąd Okręgowy, a co zupełnie pomija apelacja, że poprzez dokonywanie przez pozwaną dobrowolnych wpłat w okresie od 29 stycznia 2013 r. przez pozwaną na konto (...) Bank S.A., (co pozwana przyznała na piśmie, w łącznej kwocie 12.000 zł) doszło nadto do niewłaściwego uznania długu wynikającego z umowy pożyczki z dnia 18 sierpnia 2008 r., które zgodnie z regułą z art. 123 § 1 pkt 2 k.c. przerwało bieg terminu przedawnienia (niezależnie od złożonego przez wierzyciela wniosku o nadanie klauzuli wykonalności).

Wbrew zarzutom apelacji nie dopuścił się też Sąd Okręgowy naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. Przepis ten daje wyraz obowiązywaniu zasady swobodnej oceny dowodów i może stanowić punkt zaczepienia w apelacji jedynie wtedy, gdy posługując się argumentami jurydycznymi skarżący wykaże, że doszło do rażącego naruszenia ustanowionych w tym przepisie zasad oceny wiarygodności dowodów, a nie wówczas gdy będzie dążył jedynie do przeforsowania własnego stanu faktycznego, a w konsekwencji i oceny prawnej. W rozpoznawanej sprawie strona powodowa dla wykazania wysokości dochodzonego roszczenia przedłożyła dokumenty w postaci umowy pożyczki, bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 22 stycznia 2013 r. potwierdzającego wysokość zobowiązania, który po jego wydaniu pozwana nawet nie próbowała zakwestionować, oraz zaświadczenia komornika o dokonanych wypłatach, z którego wynika, że na dzień 22 września 2014 r. łączna zaległość w płatności zobowiązań pozwanej wobec poprzednika prawnego strony powodowej wynosiła 104.141,29 zł. Pozwana zaś poza własnymi twierdzeniami i to nie sprecyzowanymi ani co do terminu ani też wysokości, nie zaoferowała Sądowi jakiegokolwiek dowodu na okoliczność iżby dokonać miała spłaty choć w części wierzytelności, które scedowane zostało na stronę powodową przez (...) Bank S.A. Również, poza ogólnymi twierdzeniami o nieprawidłowościach w rozliczeniu przez (...) Bank S.A. umowy pożyczki nie podjęła nawet próby sprecyzowania tego, czego owe nieprawidłowości i w jakich kwotach miałyby dotyczyć, choć na niej, jako stronie wywodzącej z tego faktu skutki prawne, obowiązek ten spoczywał zgodnie z regułą zawartą w art. 6 k.c. Nie sposób jest przy tym odnieść się do zarzutu naruszenia „przepisów prawa bankowego i ustawy o kredycie konsumenckim” w sytuacji, gdy poza ogólnym jego powołaniem, apelacja żadnych konkretnych przepisów nie wskazuje. Co się zaś tyczy składki ubezpieczeniowej pobranej przez (...) Bank S.A., to jak trafnie zauważył Sąd meriti, pozwana domagając się aktualnie jej rozliczenia, sama przyznała w złożonym sprzeciwie od nakazu zapłaty, że po zawarciu umowy pożyczki (...)bank dokonał zwrotu owej składki ubezpieczeniowej w kwocie 13.500 zł.

Z tych przyczyn apelacja, jako pozbawiona uzasadnionych podstaw, z mocy art. 385 k.p.c., podlegała oddaleniu.

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku apelacji na podstawie art. 98 i 108 § 1 k.p.c.